

1 березня – Всесвітній день цивільної оборони

БІБЛІОТЕКА МЕХАНІКО-
ТЕХНОЛОГІЧНОГО
ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ ОНТУ

Цього дня, 1 березня 1972 року Міжнародна організація цивільної оборони отримала статус міжурядової організації та набрав чинності її статут, який схвалили 18 держав.

Всесвітній день цивільної оборони (англ. World Civil Defence Day) був оголошений за рішенням Генеральної Асамблеї Міжнародної організації цивільної оборони (англ. International Civil Defence Organisation). У Міжнародній організації цивільної оборони наголошують, що «мета проведення Всесвітнього дня цивільної оборони полягає у поширенні громадської обізнаності щодо цивільної оборони, цивільного захисту та управління надзвичайними ситуаціями, з метою кращого підготовки цивільного населення до захисту в разі надзвичайних ситуацій та зменшення ризику стихійного лиха». 2 жовтня 2012 року Президент України підписав Кодекс цивільного захисту України, який узагальнив все чинне законодавство України з питань цивільного захисту.

Новий час диктує нові загрози. Враховуючи повномасштабну збройну агресію російської федерації проти України, яка почалася 24 лютого 2022 року, усі зусилля країни спрямовані на захист Батьківщини та її народу.

Надзвичайні ситуації – це порушення нормальної життєдіяльності людей на об'єкті чи території, викликане аварією, катастрофою, стихійним лихом, епідемією, великою пожежею, застосуванням засобів ураження, що спричинили чи можуть спричинити людські та матеріальні втрати.

Надзвичайні ситуації поділяються на природного та техногенного характеру.

- Природного

небезпечні геологічні, метеорологічні, гідрологічні морські та прісноводні явища, деградація ґрунтів чи надр, природні пожежі, зміна стану повітряного басейну, інфекційні захворювання людей, сільськогосподарських тварин, масове зараження сільськогосподарських рослин хворобами чи шкідниками, зміна стану водних ресурсів, біосфери та ін.

- техногенного характеру

транспортні аварії, пожежі, не спровоковані вибухи чи їх загроза, аварії з викидом небезпечних хімічних, радіоактивних, біологічних речовин, раптове руйнування споруджень та будинків, аварії на інженерних комунікаціях і спорудженнях життєзабезпечення, гідродинамічні аварії на греблях, дамбах та ін.

Одним із основних завдань Цивільної оборони є оповіщення керівного складу центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ і організацій, а також населення про загрозу і виникнення надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час, і постійне інформування їх про існуючу обстановку.

Це завдання у надзвичайних ситуаціях виконується за допомогою усіх наявних технічних засобів єдиної національної системи зв'язку.

Система оповіщення ЦО організується з урахуванням:

1. структури державного управління
2. характеру і рівня надзвичайних ситуацій;
3. наявності і місця розташування сил та засобів, призначених для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

Оповіщення організується відповідними органами ЦО та НС за схемою, затверженою начальником ЦО відповідного рівня.

Система оповіщення ЦО складається із:

- 1. загальнодержавної, регіональних, та спеціальних систем оповіщення;
- 2. локальних та об'єктових систем оповіщення;
- 3. систем циркулярного виклику.

Система централізованого оповіщення ЦО повинна забезпечувати можливість циркулярного або вибіркового оповіщення посадових осіб центральних і місцевих органів виконавчої влади, а також керівників визначених підприємств та населення в залежності від рівня надзвичайної ситуації і заходів, що належить невідкладно вжити. Для підвищення надійності централізованого оповіщення здійснюється дублювання передачі сигналів.

Оповіщення населення здійснюється за допомогою електросирен, телебачення, та мережі радіомовлення. Повідомлення, що передаються територіальними органами ЦО та потенційно небезпечними підприємствами, повинно передувати уривисте звучання електросирени та радіомовлення, що означає “Увага всім!”

Тексти звернень до населення повинні передаватися державною мовою, якою користується більшість населення в регіоні. А варіанти даних текстів повинні бути заздалегідь підготовлені і закладені на відповідних пунктах управління ЦО для різних надзвичайних ситуацій, а саме:

В мирний час:

1. при аварії на АЕС;
2. при аварії на хімічному об'єкті;
3. при повені;
4. при землетрусі, та інших НС.

На воєнний час:

1. - при виникненні “повітряної небезпеки”;
2. - при закінченні “повітряної небезпеки”;
3. - при загрозі хімічного зараження;
4. - при загрозі радіоактивного зараження.

При повітряній небезпеці. ГРОМАДЯНИ! Повітряна тривога!

Відключіть світло, газ, воду, нагрівальні прилади. Візьміть засоби індивідуального захисту, документи, запас продуктів і води. Попередьте сусідів. При необхідності допоможіть хворим і людям похилого віку вийти на вулицю.

Якнайшвидше дійдіть до захисної споруди або заховайтесь на місцевості.

Зберігайте спокій і порядок. Будьте уважні до повідомлень Управління з питань НС Держадміністрації”

Після закінчення повітряної небезпеки

ГРОМАДЯНИ! Відбій повітряної тривоги!

Усім повернутися на місця проживання. Допоможіть при цьому хворим і людям похилого віку. Будьте готові до можливого повторного нападу повітряного противника. Завжди майте при собі засоби індивідуального захисту. Уважно слідкуйте за повідомленням Управління з питань НС Держадміністрації”

При загрозі хімічного зараження

ГРОМАДЯНИ! Виникла безпосередня загроза хімічного зараження. Надягніть протигази. Захуйте дітей у дитячі захисні камери. Для захисту поверхні тіла використовуйте спортивний одяг, комбінезони і чоботи. При собі майте плівкові (полімерні) накидки, куртки і плащі.

Перевірте герметизацію житлових приміщень. Загерметизуйте харчові продукти і створіть в ємностях запас води. Вкрийте тварин і корми.

Оповістять сусідів про отриману інформацію. Надайте необхідну допомогу хворим і людям похилого віку. Відключіть електроджерела.

Надалі дійте відповідно до вказівок штабу ЦО”

При загрозі радіоактивного зараження

“УВАГА! Говорить штаб Цивільної Оборони.

ГРОМАДЯНИ! Виникла безпосередня загроза радіоактивного зараження.

Приведіть у готовність засоби індивідуального захисту і тримайте їх постійно при собі. По команді штабу ЦО надягніть їх. Для захисту поверхні шкіри від зараження використовуйте одяг.

Перевірте герметизацію житлових приміщень. Загерметизуйте харчові продукти і створіть в ємностях запас води. Оповістити сусідів про отриману інформацію.

Надайте необхідну допомогу хворим і людям похилого віку.

Надалі дійте відповідно до вказівок штабу ЦО”

При можливому землетрусі

“УВАГА! Говорить штаб Цивільної Оборони. ГРОМАДЯНИ!

У зв’язку з можливим землетрусом вживайте необхідні застережливі заходи. Відключіть газ, воду, електрику, загасіть вогонь. Оповістить сусідів про отриману інформацію.

Візьміть необхідний одяг, документи, харчові продукти, воду і вийдіть на вулицю. Надайте необхідну допомогу хворим і людям похилого віку.

Займіть місце подалі від будівель і ліній електропередач. Знаходячись у приміщенні під час першого поштовху станьте під дверний (балконний) отвір.

Зберігайте спокій і порядок. Уважно слідкуйте за повідомленнями штабу ЦО”

При аварії на хімічно-небезпечному об'єкті

“УВАГА! Говорить штаб Цивільної Оборони.

ГРОМАДЯНИ! Сталася аварія на _____ з викидом сильнодіючих отруйних речовин _____.

Хмара зараженого повітря розповсюджується у напрямку _____.

У зв'язку з цим населенню, що проживає по вулицях _____ необхідно знаходитися у приміщеннях, провести додаткову герметизацію своїх квартир.

Населенню, що в даний час знаходиться по вулицях _____ негайно покинути житлові будинки та приміщення підприємств, і вийти в район _____

Про отриману інформацію оповістити сусідів. Надайте необхідну допомогу хворим і людям похилого віку. Надалі діяти відповідно до вказівок штабу ЦО”

При аварії на атомній станції

“УВАГА! Говорить штаб Цивільної Оборони.

ГРОМАДЯНИ! Сталася аварія на _____ атомній станції.

В районі _____ передбачається випадання радіоактивних опадів.

У зв’язку з цим населенню, що проживає в указаних районах, необхідно знаходитися у приміщеннях, та провести додаткову герметизацію своїх квартир.

Прийняти йодистий препарат. Скласти у поліетиленові пакети документи, гроші, коштовності, комплект верхнього одягу до сезону, харчові продукти на 2-3 дні.

При оголошенні евакуації організовано зайняти місце поданому до вашого будинку транспорті. Підтримуйте спокій та організованість”

Тексти усіх оголошень передаються протягом 5 хвилин. При цьому, почувши сигнал оповіщення цивільної оборони необхідно діяти швидко, але без паніки. Необхідно пам’ятати, що у таких умовах дорога кожна хвилина.

При загрозі землетрусу

Увага! Говорить відділ з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення району.

Громадяни! У зв'язку з можливим землетрусом вимкніть газ, воду, електрику, погасіть вогонь у печах.

Візьміть необхідний одяг, документи, продукти харчування, воду і вийдіть на вулицю. Займіть місця подалі від будинків, ліній електропередач. Сповістить сусідів про одержане повідомлення.

Перебуваючи у приміщенні при першому поштовху станьте в дверний (балконний) проріз.

Як діяти під час землетрусу?

Якщо ви на 1 поверсі, швидко вийдіть із будинку на вулицю

Від уламків вас захистить масивний стіл або інші меблі

Якщо ви в машині, зупиніть авто на відкритій місцевості й залишайтеся всередині

Якщо ви вище 1 поверху, відійдіть від вікон і станьте у дверний отвір або в кут між стінами

На вулиці залишайтеся подалі від будинків, вуличних ліхтарів та ліній електропередач

При загрозі повені

Увага! Говорить відділ з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення району.

Громадяни! У зв'язку з підвищенням рівня води у річці _____ очікується підтоплення будинків у районі вулиць _____ і селища _____. Населенню, яке проживає на цих вулицях і в селищі, зібрати документи, необхідні речі, продукти харчування, воду, вимкнути газ та електроенергію і вийти в район _____ для реєстрації на збірному евакопункті (школа № 5) та відправлення в безпечні райони.

Аналогічні повідомлення будуть передаватися і під час інших аварій та стихійних лих.

Попередьте сусідів, надайте допомогу інвалідам, дітям та людям похилого віку

Підготуйте валізу з речами, продуктами харчування та медикаментами

Цінні речі та продукти харчування перенесіть на верхні поверхи або підніміть на верхні полиці

Переженіть худобу, яка є у вашому господарстві, на підвищену місцевість

Від'єднайте прилади від електромережі, вимкніть воду та газ

У випадку загрози паводків здійснюється оповіщення населення сиренами

Слідкуйте за поточною ситуацією та прогнозом

З'ясуйте, чи потрапить ваш будинок в зону затоплення. Дізнайтесь місце збору для евакуації або безпечні місця

Документи та гроші

Медична аптечка

Триденний запас продуктів

Туалетні принадлежности

Комплект верхнього одягу

**ДІЙ У ВИПАДКУ ЗАГРОЗИ
ВИНИКНЕННЯ ПОВЕНІ, ПАВОДКА**

Візьміть документи, завчасно зібрану валізу та прямуйте в евакуаційний пункт

Багато щільно закрити вікна та двері першого поверху щитами та мішками з піском

Якщо залишаєтесь, підготуйте запас мішків з піском, драбину, мотузку

Держзодвагентство
<https://davr.gov.ua>

БУВР Тиси
<http://buvrtysa.gov.ua>

Оповіщення про виникнення НС на АЕС здійснюється за допомогою спеціальних систем оповіщення, що створюються за кошти станції. Ці системи повинні передбачати передачу з робочого місця диспетчера станції сигналу “Увага всім!” та мовних повідомлень на її промисловій зоні і в навколишніх населених пунктах, а також оповіщення про це чергових служб територіальних органів ЦО та НС.

Уздовж аміакопроводів, магістральних і відвідних нафто- і газопроводів за рахунок їх власників створюються спеціальні системи централізованого оповіщення чергових служб територіальних органів ЦО та НС, а також органів внутрішніх справ і населення, яке знаходиться в зоні можливого ураження. Ці системи мають бути сполучені з відповідними регіональними системами централізованого оповіщення. Запуск цих систем здійснює оперативний черговий відповідного територіального органу ЦО та НС.

На потенційно небезпечних об’єктах, ураження від яких може досягти до населених пунктів або інших підприємств, за їх рахунок створюються локальні або об’єктові системи оповіщення, які мають сполучення з регіональними системами централізованого оповіщення. До таких систем входять абонентські мережі радіомовлення, відомчі радіотрансляційні вузли, вуличні гучномовці, електросирени, система централізованого виклику, а також магнітофони і магнітні стрічки з записаними текстами звернення.

Оповіщення населення покладається на оперативних чергових територіальних органів ЦО та НС, для чого можуть залучатися сили і засоби відповідних органів МВС. У населених пунктах де не передбачається цілодобове чергування територіальних органів ЦО та НС, їх функції можуть покладатися на чергових органів МВС.

Тексти усіх оголошень передаються протягом 5 хвилин. При цьому, почувши сигнал оповіщення цивільної оборони необхідно діяти швидко, але без паніки. Необхідно пам’ятати, що у таких умовах дорога кожна хвилина

Цивільна оборона та

цивільний захист

Список літератури

1. Стеблюк М.І. Цивільна оборона та цивільний захист: Підручник / М.І. Стеблюк. — 3-тє вид., стер. — К.: Знання, 2013. — 487 с.
2. Лисенков О. М. Цивільна оборона: конспект лекцій / О. М. Лисенков. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 72 с.
3. Безпека життєдіяльності та цивільний захист [Електронний ресурс]: підручник для студ. спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інженерно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 267 с.
4. Безпека життєдіяльності та охорона праці. Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти із галузі знань 08 «Право», спеціальність 081 «Право». Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 219с.
5. <https://uk.wikipedia.org> Електронний ресурс